

Sedma sjednica Nacionalnoga odbora za platni promet, 15. rujna 2004.

Ovršni zakon uskladiti s propisima koji reguliraju platni promet

Na sedmoj sjednici održanoj u Hrvatskoj narodnoj banci 15. rujna 2004. godine, pod predsjedanjem viceguvernera HNB-a Čede Maletića, Nacionalni odbor za platni promet razmotrio je Prijedlog odluke o konstrukciji i korištenju međunarodnog broja bankovnog računa, sagledao predložene izmjene i dopune Ovršnog zakona te raspravljao o ostalim pitanjima iz svoje nadležnosti.

Odluka o konstrukciji i korištenju međunarodnog broja bankovnog računa (IBAN), koje je prijedlog pripremio HNB, propisuje strukturu hrvatskog IBAN-a te određuje uvjete koje banke moraju poštovati pri određivanju, izdavanju, provjeri i korištenju IBAN-a. U raspravi o toj odluci i izmjenama podzakonskih propisa iz područja kunškoga i deviznoga platnog prometa koje trebaju pratiti primjenu IBAN-a posebna pažnja posvećena je načinu konstrukcije tog računa. Istaknuto je da bi, uzimajući u obzir praksu u zemljama Europske unije, najprihvatljivije sustavno rješenje bilo da se IBAN izvede iz jedinstvene konstrukcije kunskih računa, s time da se utvrdi viševalutni karakter tog računa, dakle mogućnost da u budućnosti taj račun ujedini funkcije sadašnjega kunskog i deviznog računa. Druga mogućnost je da se utvrdi jedinstvena konstrukcija deviznih računa (analogno kunskim računima) i u skladu s time definira račun klijenta iz kojega bi banka kreirala i IBAN. Članovi Odbora načelno su podržali prijedlog Odluke o konstrukciji i korištenju međunarodnog broja bankovnog računa, a njezino će se donošenje naći na dnevnom redu sljedeće, osme sjednice Odbora.

Na sjednici Odbor je razmotrio i Komentar prijedloga izmjena i dopuna Ovršnog zakona u kojemu radna skupina za pravna pitanja Odbora sagledava predložene izmjene i dopune Ovršnog zakona u odnosu na važeće propise platnog prometa. Radna skupina naglašava da predloženim izmjenama i dopunama nije otklonjen nesklad između odredbi Ovršnog zakona i Zakona o platnom prometu u vezi s načinom i opsegom provedbe ovrhe na tražbini po računu fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost. Naime, Zakon o platnom prometu pri provedbi rješenja o ovrši izjednačuje fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost s pravnim osobama, a Ovršni zakon različito regulira ovrhu na novčanim tražbinama ovršenika pravne osobe po računu kod banke i ovrhu na novčanim tražbinama ovršenika fizičke osobe koja obavlja registriranu djelatnost po računu kod banke.

Nadalje, radna skupina upozorava na odredbe čl. 208. i 212. Ovršnog zakona, po kojima se i bankama koje ne vode "glavni račun" ovršenika daje ovlast da samostalno, svojim nalogom prenose sredstva s drugih računa na "glavni račun" ovršenika. Nasuprot tome, po platnoprometnim propisima, banke koje ne vode glavni račun ovršenika smiju jedino blokirati njegova sredstva, i to na temelju zahtjeva banke koja vodi glavni račun ovršenika, a prijenos sredstava na "glavni račun" obavlja se isključivo na osnovi naloga ovršenika.

Članovi Odbora podržali su mišljenje radne skupine da Ovršni zakon u oba opisana slučaja treba uskladiti s platnoprometnim propisima (kao *lex specialis*) i zaključili su da će se prijedlog izmjena i dopuna Ovršnog zakona pripremljen u skladu s primjedbama radne grupe dostaviti

Ministarstvu financija na razmatranje, odnosno da će se uputiti predlažućima Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona.

Odbor je izviješten da je u cilju objektivnog sagledavanja obavljanja platnog prometa u zemlji HNB angažirao neovisnu agenciju za istraživanje tržišta i javnog mnijenja koja je provela istraživanje o funkcioniranju platnog prometa u zemlji. Po rezultatima istraživanja, koje je u cijelosti objavljeno na internetskoj stranici HNB-a, reforma platnog prometa ocijenjena je vrlo dobrom (npr. 95% banaka izjavilo je da je uglavnom ili u potpunosti zadovoljno provedenom reformom).